

Samenvatting van de preek over zondag 10, vraag en antwoord 28, van de Heidelberger catechismus

Lezen: Romeinen 8 : 28 – 39

Wat heb je aan het geloof?

Die vraag kun je op twee manieren stellen. Eigenzinnig: als het mij niet oplevert wat ik ervan verwacht, hoeft het voor mij niet meer. Maar 't kan ook positief: zoals in de catechismus vaak de vraag naar het nut voor het geloof wordt gesteld. Zo gebeurt het hier: wat heb ik aan het geloof in Gods voorzienigheid?

Thema: *'De zegen van Gods voorzienigheid'*

1. geduld in tegenspoed

'Waren er geen zonden, dan waren er geen wonden'. Ziekte, leed en dood zijn een gevolg van de zondeval.

Maar hoe moet je dan met het lijden omgaan? De Stoïcijnen zeiden: je moet er ongevoelig voor zijn. Dat zie je vandaag terug in oosterse stromingen als Yoga en Transcendente Meditatie. Stijg boven jezelf uit, dan merk je nergens meer iets van.

Maar de Bijbel laat zien dat we nooit koud of onverschillig hoeven zijn tegenover wat we meemaken. Jezus huilde bij het graf van Zijn vriend Lazarus (Joh. 11).

Romeinen 8 spreekt meer dan eens over het 'zuchten', o.a. van de schepping en van Gods kinderen.

Voor de Heere hoeven wij ons nooit groot te houden. Denk maar aan de Heere Jezus in Zijn worsteling in Gethsemané (Matt. 26:36-46). Christus dronk de lijdensbeker niet koud en onbewogen. Hij kwam door het lijden heen in de weg van het gebed.

Denk aan de Psalm dichters: in al hun nood stortten ze hun hart uit voor de Heere.

In tegenspoed geduldig. Het geloof is 'getrooste wanhoop' (Luther).

Geen wanhoop dus. Ook geen doffe berusting: 'Je doet er toch niets aan'.

In tegenspoed geduldig: dan bid je ook om bewaard te worden voor opstandigheid, die tot gevolg heeft dat we verbitterd raken. Wie zijn wij, kleine, zondige schepseltjes tegenover de hoge en heilige God?

Wanneer een kind van God er toch toe kwam om de vuisten te ballen naar de hemel, brengt de Heere hem of haar weer tot verootmoediging (Job 39:37 en 42:6).

Geduld in tegenspoed moet je leren.

Het nieuwtestamentische woord voor volharding betekent: 'er onder blijven': onder het juk dat de Heere oplegt. Dat kan alleen door te zien op de grote Kruisdrager Jezus Christus.

Soms legt de Heere Zijn kind een kruis op om het dicht bij Zich te houden en het eigen 'ik' te laten afsterven. Daarom had Paulus zijn doorn in het vlees (2 Cor. 12).

Zo leren we ook des te meer uitzien naar de dag van de volkomen verlossing.

Echt christen-zijn zal ons steeds meer gaan kosten. Dat is volgens het N.T. normaal. Dan geldt de aansporing uit Hebr. 12 : 1 en 2.

2. dankbaarheid in voorspoed

In tegenspoed geduldig en in voorspoed dankbaar: het is allebei even moeilijk. We moeten ze beide van de Heere leren. Een dier kan dankbaarder zijn dan een mens (Jes. 1:3).

Daarom zei Kohlbrugge: 'Wat is het dankbaarste schepsel Gods? Antwoord: de hond.' De hond blijft bij zijn meester!

Stellen we de Heere niet vaak teleur met geloften die we in onze nood deden?

Zie ook de geschiedenis van de tien melaatsen die gereinigd werden (Lukas 17:11-19).

Echte dankbaarheid is: van de weldaden opzien naar de Weldoener. Niet genoeg hebben aan de gaven uit Zijn hand, maar willen rusten aan Zijn hart.

Echte dankbaarheid maakt klein; verwonderd over zoveel onverplichte zegeningen. Zie Petrus in Lukas 5:8.

Hoe komt het dat het zo moeilijk is om in voorspoed dankbaar te zijn? Omdat wij met voorspoed zo gemakkelijk de verkeerde kant op gaan: van de Heere af. Lees de waarschuwing in Psalm 62:11. Als we verkeerd met onze welvaart omgaan, ontwikkelen we ons tot een god. Zo hóeft het niet te gaan, maar zo gaat bij menigeen wèl. Zie ook wat de Heere Jezus zegt in Markus 10:23 en Lukas 12 : 13-21.

Gezegend zijn we, als we bij het genot van overvloed de Heere hebben tot onze God. Dan klinkt de danktoon tot God op, via de Heere Jezus Christus.

3. vertrouwen voor de toekomst

Misschien kijkt deze of gene somber de toekomst in.

Opmerkelijk dat de Bijbel vaak opwekt tot onbezorgdheid. Die oproep geldt overigens niet de onbekeerden: zij hebben alle redenen om heilig onrustig en bezorgd te worden: ‘Waar zal ik zijn in de eeuwigheid?’

Maar Gods kinderen hoeven niet bezorgd te zijn (Mat. 6:25; Filipp. 4:6).

Wat is dat dan: onbezorgd zijn? Het is niet: zorgeloosheid. Maar: met vertrouwen alles in Gods hand leggen en Hem vragen om Zijn zorg over ons leven.

Dat sluit ook in: vertrouwen dat de Heere voor geloof zal zorgen in toekomstige moeilijkheden.

Mogen we dan geen voorzorgsmaatregelen nemen? Ja – een jas voor de kou, inenting tegen bepaalde ziekten bijvoorbeeld. Op één voorwaarde: dat we het biddend doen en niet vertrouwen op het middel.

Bezorgd zijn betekent: doen alsof de Heere aan handen en voeten gebonden is. Dan eren we Hem niet en we maken het onszelf moeilijk.

Leven uit Gods hand geeft rust en vertrouwen voor de toekomst – zie Rom. 8 : 35-39.

Vindt dat weerklank in ons hart? Het ongeloof scheidt ons van Zijn liefde. Het geloof doet ons delen in de zekerheid van Zijn Vaderlijke zorg.

Zo gaat de Herder Zijn kudde voor, over bergen van voorspoed en door dalen van tegenspoed, onderweg naar de grote toekomst van Christus.

Enkele vragen voor persoonlijke of gemeenschappelijke bezinning

1. Wat vindt u zelf moeilijker: in voorspoed dankbaar te zijn of in tegenspoed geduldig? Waarom?
2. Hoe kijkt u aan tegen de manier waarop ongelovigen hun verdriet verwerken? Wat heeft dat ons te zeggen?
3. Wat moet je doen als je merkt dat je toch opstandig wordt?
4. Hebt u de Heere ook wel eens een gelofte gedaan? Wat hebt u er vervolgens mee gedaan?
5. Herkent u de ervaring van Petrus in Lukas 5 : 8, na de wonderbare visvangst?
6. Veel mensen zijn ‘verzekerd van de wieg tot het graf’. Welke voor- en nadelen kunnen daar geestelijk aan zitten?

Voor de kinderen: lees eens Lukas 17 : 11 – 19 en beantwoord dan de volgende vragen:

- Hoeveel mensen zijn er genezen?
- Wie is de Heere Jezus dankbaar?
- Wat is nu volgens jou echte dankbaarheid?

